

Vodácký průvodce po řece PLOUČNICI

SPOLUFINANCOVÁNO EVROPSKOU UNIÍ

© Skautské středisko Ralsko Mimoň, 2006

FOTO a text: Petr Krejch

Sazba a tisk: Tiskárna Ralsko, s. r. o., Mimoň, tiskarna.ralsko@seznam.cz, tel. 487 862 704

Náklad: 5000 ks

Vydáno na základě Smlouvy o partnerství s Městem Mimoň, jako Turistický průvodce po řece Ploučnici

NĚCO O ŘECE ÚVODEM

Prameniště Ploučnice se nachází u obce Osečná a je označováno za jedno z nejvydatnějších pramenišť ve střední Evropě. Vydatnost pramenů neklesá ani v době dlouhodobého sucha. Proto je Ploučnice až po Benešov nad Ploučnicí celoročně splavná. Délka celého toku měří více než 105 km. Tento pravobřežní přítok Labe s povodím 1194 km² je zarostlý břehovými porosty a klikatí se lučinami v písčném a hlinitém řečišti.

Ploučnice se od ostatních českých řek poněkud liší. Nenajdeš na ní žádné dlouhé jezy ani propustě. Zato se vyznačuje klikatící se plavbou romantickými zákoutími meandrů. Všichni známe okřídlené pořekadlo, že páru, který sjede řeku a cestou se nepohádá, vydrží manželství. Tak na Ploučnici toto pravidlo raději nezkoušejte. Zjistili byste, že se nikdy neoženíte nebo nevdáte. Meandrující řeka tě nikdy nenechá, aby ses příliš rozptyloval a neustále zkouší tvoji vodáckou dovednost.

Na Ploučnici se musíš připravit s vědomím, že jedeš do pustiny. Mimo jídla a pití, které jsou samozřejmostí, nezapomeň na zásobu vody, spacák, případně stan, teplé oblečení k večernímu ohýnku, pytel nebo nádobu na odpadky, baterku, sirky, misku na jídlo, hrníček, lžici a tuto kilometráž.

Obvyklé začátky plavby jsou na Průrvě, v Mimoni u skautské loděnice nebo u mostu, u mostu na Borečku, u mlýna v Brenně, z Kerama v Žizníkově, z Malé Veleně a z Březiny. Úsek, který si vybereš, záleží jenom na tobě. Nejfrekventovanější je horní část Ploučnice z Průrvy na Kera-mo. Dá se říci, že Ploučnice je nově objevená řeka, před dvaceti lety pojem vodák neznala.

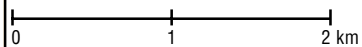
Závěrem bych ti popřál šťastnou plavbu a zároveň tě žádám, aby místa, která projedeš, po tvé návštěvě zůstala čistá, ne-li čistší.

79,8	skalní tunel dl 41 m prohlédnout ≈ ➡ !!
79,5	II[s
79,2	II[c
78,3	II[s Noviny pod Ralskem, 🗑️ 🗑️ 200 m vl
77,8	II[p 🗑️ 100 m vl
77,3	■ stp, ≈
75,8	II[s Srní vl
74,7	■ ↑ v 0,4 m N vl, ≈
74,4	■ ↑ v 0,4 m ≈
74,0	■ ↑ v 0,4 m ≈
73,8	nížká II[p
73,4	II[c ➡ 🗑️ 🗑️ ⚠️ 🚫 Panenský potok
73,3	loděnice a půjčovna, ➡
73,0	II[s [268] Mimoň vp vl 🗑️ 🗑️ ➡ ⚠️ 📧 ⓘ 🎵 (278 m n.m.) 🗑️
72,5	II[p stp ≈ 🗑️ 200 m vl
72,0	II[ž stp, ≈
69,1	II[ž
66,7	II[c
66,4	II[s [270] Boreček vp, Hradčany 1 km vl, ➡ ➡ ➡ 🚫 🗑️ 🗑️
63,8	II[p 15 + 300 m – Hradčanský potok
52,0	↑ ■ !! ≈ + 20 m II[s, Brenná 500 m vp ⚠️ ➡ ➡ (257 m n.m.)
50,6	Svitávka
47,6	II[s Heřmaničky vl, ⚠️ 🗑️
46,3	II[ž [086]
41,3	II[s Žízňikov, 200 m vl 🗑️ ⚠️
39,3	II[p
37,8	■ stp rozbořený
37,2	II[s Česká Lípa vl vp 🗑️ 🗑️ 📧 ⚠️ ⚠️ 🗑️ 📧 ⓘ 🎵 ➡ ➡
36,8	■ ↑ v 1 m, X !! poklopový jez
36,6	II[s
36,1	II[ž [080] [082]
36,0	■ ↑ v 0,4 m + 50 m II[p
32,9	Robečský potok, 100 m vl 🚫 🗑️
31,9	II[p
30,0	II[p ↑ ■ v 0,6 m !! peřej, 🚫 vp u býv. mlýna, ➡ X
29,2	II[s [262] Stružnice vl
28,6	II[s vl Stružnice vp vl
27,2	II[p
26,6	II[s 🎵 🗑️ 🗑️ 📧 Stružnice

25,1	■ ↑ v 0,6 m rozvalený ≈] [s Jezvé vl
23,1	] [s
22,3	] [s [262] ♪ ♪ ♪ ♪ Horní Police vl
21,1	■ ↑ v 1,2 m rozvalený !! ≈
20,6	] [s Žandov vp ♪ ♪ ♪ ♪
18,8	↑ ■ v 0,6 m rozvalený ≈ !! ♪ Malý Šachov vl
18,6	] [s [262] Starý Šachov 300 m vp → (230 m n.m.)
16,0	■ ↑ v 1,2 m X → !! pod jezem sucho, Valkeřice vl
15,2	■ ↑ v 1,2 m !!
14,8	■ v 0,4 m !!
14,5	] [s 19 Františkov 100 m vp
13,6	■ ↑ v 1,2 m X !! + 100 m] [p Ostrý 200 m vp
12,8	■ ↑ v 1,2 m X !! N vl + 400 m] [ž [082]
11,6	■ ↑ v 1,2 m X !! N vl
11,2	■ ↑ v 1,2 m X !! +] [ž [082] 200 m vl
10,9	] [s [262] vp Benešov nad Ploučnicí vp vl ♪ ♪ ♪ ♪ ♪ ♪ ♪ Benešov nad Ploučnicí 300 m vl, přítok Bystrá
10,6	■ ↑ v 0,8 m
10,4	] [s [262]
10,1	] [p X 100 m vp
9,7	■ ↑ v 1,4 m X !! N vl + 200 m] [c
8,8	] [p Eliščino údolí
8,0	Jedlka vp ♪ ♪
7,6	] [s Malá Veleň vl ♪ Malá Veleň 100 m vl
7,4	■ ↑ v 1,0 m X !!
6,2	] [p Soutěsky vp
5,5	↑ ■ v 1,4 m X !! N vp, peřeje
4,5	■ ↑ v 1,5 m X !!
3,8	] [s Březiny vp vl ♪ ♪ ♪ vp ♪ Březiny 200 m vl →
3,4	■ ↑ v 1,5 m šikmý !! N vl, Libverda vp, peřeje
2,9	] [ž [072] + 500 m] [s
2,2	] [ž [082]
1,6	↑ ■ v 3,7 m šikmý N vl, peřeje, ♪ Děčín východ 200 m vp
1,3	] [s Děčín vp vl ♪ ♪ ♪ ♪ ♪ ♪
0,8	] [s [13]
0,6	] [c kamenný renesanční
0,3	] [ž [082] X U Plovárny 200 m vp
0,0	do Labe na ř. km 95,1 → na Labí vl (122 m n.m.) ♪ Děčín hl. n. 800 m vl

(Vysvětlení jednotlivých symbolů najdete na str. 16)

Měřítko: 1:50.000

pramen Ploučnice

průrva 79,8 km

jez na 74,7 km

jez na 74,4 km

Ahoj kamarádi,

řeka Ploučnice se dá jet již od hráze Horka ve Stráži pod Ralskem, ale protože se jedná o asi dvoumetrovou umělou strouhu bez jakýchkoliv zajímavostí, nasedněme do lodí raději u Průrvy v Novinách pod Ralskem. Průrva, neboli také Pekelný Jícen, Hromová Rána či Čertova Díra, je lidskou rukou zhotovený náhon pro bývalý hamr. Zpočátku Průrvy se nad tebou tyčí příkré pískovcové stěny vysoké až 15 m, abys po pravotočivém záhybu vjel do 41 metrů dlouhého a 4 metry širokého a vysokého tunelu. Na konci tunelu je asi půlmetrový schod, který doporučuji sjíždět vlevo od středu. Pocity z jízdy v takto uzavřeném prostoru každý vnímá jinak, ale pro všechny je to nezapomenutelný zážitek. Místo před Průrvou i pod Průrvou je možno použít pro nouzové stanování, ale není zde žádných civilizačních vymožeností. Průjezd Novinami pod Ralskem, které vznikly kolem roku 1400 a dnes mají asi 250 obyvatel, je zpočátku trošičku šutrovačka, ale stačí trochu deště, a situace se rázem mění. Poměrně mělkým korytem dopluješ přes několik prahů k mostu na 78,3 km, odkud můžeš po asi 300 metrech dorazit k místní hospůdce Na Hřišti. Po dohodě s provozovatelem je možné též nouzově přespát (toto je informace pro ty z nás, kteří se rádi večer posilní). V bezprostřední blízkosti hospůdky je také obchůdek. Pokračujeme-li dále až k lávce pro pěši na 77,8 km, můžeme po asi 100 metrech dojít k country hospůdce Redakce. Po opětovném pokračování v plavbě můžeme po levé ruce obdivovat dominantu místního kraje kopec Ralsko tyčící se do výše 696 m n.m. se stejnojmennou zříceninou hradu pocházejícího asi ze 14. století. Když budeš mít štěstí, můžeš nad korytem řeky vidět poletovat ledňáčka. Na 74,7 km dej pozor na to, abys najel kolmo na šikmo položený jez a potom už můžeš upalovat korytem, které je z obou stran porostlé křovinami k jezu na 74,4 km, dále k jezu na 74,0 km a následně k soutoku Ploučnice s Panenským potokem na

jez na 74 km

kaple Božího hrobu

meandry

Meandry za jarního tání

73,4 km. Za pozornost rozhodně stojí nově zřízené nábřeží Panenského potoka. Zde začíná město Mimoň, které vzniklo někdy ve 13. století a dnes čítá asi 6.700 obyvatel. K zajímavostem Mimoně patří kostel sv. Petra a Pavla, kaple Božího hrobu, zámecký park bez zámku, který byl již komunisty zbourán a za zmínku také stojí, že Mimoň je nástupním místem do cykloráje Podralsko. Bezprostředně za soutokem Ploučnice a Panenského potoka je Zámecký most. U tohoto mostu je možno nouzově přespat. V dosahu několika set metrů na náměstí je cukrárna Dana, čínská restaurace Ralsko a hospoda Ibis. Asi 100m po proudu leží skautská loďnice s jednou z nejlevnějších a nejochotnějších půjčoven v republice. Spojení a ceník je na zadní straně. Další zastávkou může být Poštovní most na 73 km. Z tohoto místa můžeš vyrazit do hotelu Beseda na jídlo a pívko nebo na nákup do nedalekého supermarketu. A aby těch mostů v Mimoni nebylo málo, tak budeš na 72,5 km podplouvat lávku, od které to máš nějakých 200 m do hospůdky Dřevěnka, kde by sis neměl nechat ujít jídlo. U všech zastávek, které budeš v Mimoni dělat, ti doporučuji nenechávat loď a vybavení bez dozoru! Od tohoto místa již opouštíš na delší dobu civilizaci a proto překontroluj, zda máš vše potřebné. Po asi 40 min. plavby dojedешь na konec regulace. Řeka zde získává svoji původní charakteristickou tvář. Nepravidelnými oblouky meandruje zaříznutá do hlinitého koryta pro některého romantickým krajem, a pro některého téměř peklem. Pravdou je, že tento úsek je minimálně zasažen lidskou činností a někteří z nás na to nejsou připraveni, především psychicky. A tak nám přijde zajímavou změna, když se před námi objeví železniční most, dnes již zčásti rozebraný od „magnetů“. Po jeho minutí je další připomínkou civilizace až vysoký komín, který se před tebou při průjezdu jedním z meandrů objeví. Ale ouha. Komín je chvíli vpravo, chvíli vlevo a zničehonic ho má člověk najednou za

jez na 52 km

poklopný jez na 36,8 km

jez na 36 km

jez na 30 km

jez na 30 km

jez na 25,1 km

zády, a ještě k tomu v dálce. Ne nadarmo se mu přezdívá tančící komín. Po asi dvou hodinách plavby (z Mimoně) dopluješ k silničnímu mostu na Borečku na 66,4 km, kde s velikou radostí spočineš. Místo pro stanování příhodné, ale opět prosté jakýchkoliv civilizačních vymožeností. Patnáct minut chůze po silnici 270 je vesnice Hradčany. Můžeš využít již omezenou možnost na doplnění zásob v místním obchůdku, navštívit zoo koutek na Osamělé hvězdě a pohovořit s Billem či posedět v hospůdce Na Pláži. V případě zájmu si můžeš také pronajmout skautskou chatu, kde můžete přespat či strávit celý víkend. Až budeš na Borečku nasedat do lodě, budeš mít před sebou několikahodinovou plavbu pustinou. Koryto řeky meandruje v nivních loukách, které jsou v případě velké vody zatopeny už k okraji lesa a z meandrující řeky se rázem stává jedno velké jezero, které meandry pohltil. V létě, když se nad tebou tyčí vysoký hlinitý břeh, je to docela nepředstavitelné. Charakter meandrů se od předešlého úseku mění, porost na břehu již není tak hustý a neprostupný a celkově působí meandry mnohem uvolněněji a vzdušněji. První překážkou, kterou podjedeš, bude lávka pro pěší na 63,8 km. Od této lávky můžeš během deseti minut dojít na skautskou chatu. Následně mineš starou papírnu po pravé ruce a brod, který není ničím jiným, než pouze širším korytem s menší hloubkou. A dále jen meandry a meandry a meandry, dokud se ti po pravé ruce nezjeví Myslivecká chata. Místo vcelku vhodné pro táboření. Ale pozor! Majitelem jsou Vojenské lesy a statky se sídlem v Mimoni, a proto nedoporučuji kempovat bez jejich předchozího souhlasu. Ostatně Vojenské lesy a statky spravují pozemky podél řeky přibližně z Mimoně do Veselí, a podle toho je také potřeba se chovat. Při plavbě meandry také pozoruj oblohu. Projíždíš ptačí rezervací a můžeš mít to štěstí a spatřit chráněného orla mořského. Až tě meandry přivedou k místu, kde po levé ruce bude stát srub se dvěma

poutní místo – Horní Police

jez na 21,1 km

jez na 18,8 km

jez na 16 km

jez na 15,2 km

stupeň na 14,8 km

totemy, věz, že jsi dorazil k tramské osadě T.O.H. Severská Dvojka. A opět se jedná o soukromý pozemek, navíc chráněný šerifem osady, respektive osadníky. Kousek za touto osadou je vesnička Veselí. Odtud se řeka opět jakoby uzavírá v křovinách a houštinách a meandruje tě tímto úsekem, kde budeš také přetahovat lodě přes překážky ve vodě, dovede k jezu u Brennského mlýna na 52 km. Zde je příhodné místo pro nouzové stanování. Jako v předchozích případech zde nejsou žádné civilizační vymoženosti. Navíc toto místo je soukromé, patří neda-leko ve starém mlýně č.p. 38 žijící rodině Štrossů a rozhodně není na závalu za nimi zajít a požádat o možnost přenocování na lousce. Samotný jez byl postaven proto, aby zadržoval vodu a vhněl ji do náhonu pro mlýn. Doporučuji sjíždět ho vpravo, uprostřed v dolní části je velký kámen. Úsek z Borečku na Brennou trvá asi 5–6 hodin. Pokračováním v plavbě se krajina opět více otevírá, nicméně řeka stále meandruje. Až budeš projíždět pod mostem na 47,6 km, tak jsi v těsné blízkosti vesničky Heřmaničky. V letních měsících zde funguje občerstvovna, a to především díky frekventované cyklostezce. Pokračuješ-li dále, vedou tě meandry stále otevřenější krajinou až k silničnímu mostu na 41,4 km. Zde rozhodně doporučuji navštívit hospůdku s cukrárnou U Kerama. Je zde zbudované slušné zázemí, nohejbalové hřiště, dětské hřiště a je možná dohoda o stanování. A to jsi už na dohled od České Lípy, kam dorazíš po dalších asi čtyřech kilometrech. Okresní město Česká Lípa vzniklo v průběhu 11. století jako rybářská osada. Teprve vodní hrad Lipý z 13. století, jehož trosky lze spatřit u řeky, dal městu název. V současné době v České Lípě žije necelých 40.000 obyvatel. Mezi zajímavosti města patří kostely, historické náměstí, Augustiánský klášter a pokloповý pohyblivý jez z roku 1910 na 36,8 km. Bohužel v té době nikdo s vodní turistikou nepočítal, a tak nezbývá, než loď uchopit do rukou a vpravo

jez na 13,6 km – jarní voda

jez na 13,6 km, letní voda

jez na 12,8 km

jez na 11,6 km

jez na 11,2 km

jez na 10,6 km

přenést. Při tomto manévru budeš v blízkosti vodního hradu. Samozřejmě že ti město skýtá bezpočet hospůdek a obchodů k doplnění zásob. Při sjetí jezu či spíše jízku na 36,2 km opouštíš Českou Lípou a opět začínáš mírně meandrovat. Po levé ruce budeš míjet camp v Dubici, kde je možnost přenocovat.

Odtud pokračuješ posledními meandry k jezu ve Stružnici na 30 km. Zde funguje poměrně silný vodácký oddíl. Pod jezem jsou vyznačeny branky, a tak pro ty hravější je to možnost vydovádět se. Je to vodácky nejzajímavější jez na celé Ploučnici. Navíc je zde možnost stanování. Odtud už se rozhodně nedá tvrdit, že by jsi jel pustinou. Podél břehu se budou až do Labe střídát osamělá stavení s vesnicemi a městy. První z těchto městeček je Stružnice s necelými 900 obyvateli. U mostu na 26,6 km lze navštívit restauraci Čapkárna (asi 200 m vlevo). Na 25,1 km sjedeš rozvalený jez u vesničky Jezvě. Následovat bude městečko Horní Police a zde můžeš u mostu na 22,3 km opět udělat přestávku a navštívit místní občerstvovnu, obchod či hojně navštěvované poutní místo. Řeka tě dále povede k jezu na 21,1 km, a potom k mostu na 20,6 km. Poněkud obtížně se zde vystupuje, ale odměnou ti může být návštěva městečka Žandov s 1900 obyvateli, kostelem sv. Bartoloměje, autokempem Slunce a možností navštívit místní restaurace a obchůdky. Řeka pokračuje k jezu na 18,6 km ve Starém Šachově, který je již rozvalený, dále potom otevřenou krajinou k jezu na 16,0 km. Z tohoto místa byla Ploučnice pro vodáky znetvořena množstvím nesjízdných jezů, které ve své době sloužily k odvodu vody do náhonů, ale nikoho tenkrát nenapadlo, že by mohly být zbudovány retardéry. Je to velká škoda, protože stačí trochu více vody a obtížnost se mění ze ZW na WWI. Nicméně, komu nevadí opravdu velice časté přenášení, může si tento úsek za **vyššího stavu vody** sjet. Přesto spíše doporučuji zde plavbu ukončit. Následuje jez na 16 km. Zde by tě měl dřevěný kříž vpravo varovat před podceněním tohoto a následujících jezů! Další jez na tebe čeká na

jez na 9,7 km

jez na 7,4 km

jez na 5,5 km

jez na 4,5 km

jez na 3,4 km

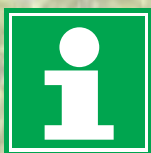
jez na 1,6 km

15,2 km a poté následuje schod na 14,8 km. To už jsi ve Františkově nad Ploučnicím s asi 350 obyvateli. U jezu na 13,6 km můžeš vystoupit a navštívit zřezninu hradu Ostrý. Jezem na 12,8 km pokračuješ k Benešovu nad Ploučnicí se 4000 obyvateli. Zde tě čekají dva jezy na 11,6 km a 11,2 km, které nezbývá než přenést vpravo. Jez na 10,6 km můžeš opatrně sjet a pokračovat k lávce na 10,1 km. Zde se nabízí možnost ubytování v kempu Na Koupališti asi 100 m vpravo (umělé koupaliště), posilnit se na další cestu a nakoupit zásoby. Po přetažení jezu na 9,7 km projedeš Eliščiným údolím do Malé Veleně k jezu na 7,4 km. Meandry jsou již dávno zapomenutou záležitostí a řeka si to zde hezky šplouchá směrem k Děčínu. Poměrně svižnou plavbou popluješ k jezu na 5,5 km který přeneses vpravo a pokračuješ k jezu na 4,5 km. Tento jez je nesjízdný, pod jezem je dlouhá vysoká stěna a je velice obtížné, ba téměř nemožné, zde znovu nasednout. Za Březinou následuje jez na 3,4 km, který se nechá hezky sklouznout a dorazíme k jezu na 1,6 km. Toto je vysoký jez, který se přenáší vpravo. Pokud vlastníte plastovou keňu, můžete ho kdekoliv sjet. Vzhledem k tomu, že se vaše plavba chýlí ke konci, tak můžete tento jez sjíždět i po sedínce. Vlevo je zde vybudována nová rybí cesta, ale bohužel i nový náhon pro vodní elektrárnu. A tak se ti může stát, že následujících 800 m budeš mít velice málo vody. Z místa, kde se náhon vrací do řeky, už v klidu dopluješ do Labe. To doporučuji opatrně přejet šikmo po proudu, protože na protějším břehu můžeš pohodlně dojet až k vodě a naložit si loď.

Doufám, že ti byl tento malý průvodce Ploučnicí přínosem, jsou v něm zaznamenány všechny jezy a větší stupně pro tvoji snadnější orientaci a rozhodování. Pokud najdeš nějaké nesrovnalosti, tak se za ně omlouvám.

Veselou a příjemnou plavbu po Ploučnici ti přejí

Petr a Mimoňští skauti

Městské informační centrum Česká Lípa
Nám. T.G. Masaryka 2
470 01 Česká Lípa
Tel: 487 881 105, 106
E-mail: mic@mucl.cz
Web: www.mucl.cz

Městské informační centrum Dezka
Prokopa Holého 808/8
405 012 Děčín 4
Tel.: 412 531 333
E-mail: info@dezka.cz

Informační centrum Mimoň
Mírová ul. 121
471 24 Mimoň
Tel: 487 805 010
E-mail: infocentrum@mestomimon.cz

Informační centrum Zámek Děčín
Dlouhá Jízda 1253
405 01 Děčín 1
E-mail: idz@seznam.cz

MITEL – regionální TV Mimoň
www.mitel-tv.cz
e-mail: televize@mitel-tv.cz
tel.: 487 862 229

Informační centrum Stráž pod Ralskem
U Potoka 136
471 27 Stráž pod Ralskem
Tel: 487 523 135
E-mail: infocentrum@strazpr.cz

Vysvětlivky symbolů

Sjízdné

Restaurace, hospoda

Obchod

Jez, stupeň

Jez, přenášení vpravo

Jez, přenášení vlevo

Obvyklý začátek plavby

Obvyklý konec plavby

Nesjízdné

Nebezpečí

Cukrárna

Benzinová čerpací stanice

Kostel, kaple

Zřícenina

Místo k nouzovému
táboření

Kemp, organozované
tábořiště

Pošta

Informace

Nádraží

První pomoc

vl = vlevo; vp = vpravo; N = náhon

PŮJČOVNA LODÍ „SKAUT“

MALÁ ULICE 34, 471 24 MIMOŇ

PE kanoe	60 Kč/den
Vesta	10 Kč/den
Pádlo	20 Kč/den
Barel 50 l	10 Kč/den
PE kajak s výbavou	100 Kč/den
Vlek za os. auto	250 Kč/den
Doprava lodí a osob	12 Kč/km

Pro dětské organizace sleva!

Tel.: +420 736 783 855